

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 22

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
an ... 20 cor.
6 m. ... 10 cor.
3 m. ... 5 cor.
pe o lună ... 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.
Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 22

INSERTIUNILE:
de un nr. garsonă: prima dată 10
luni, a doua oară 15 luni, a treia
oară 20 de lire de fiecare publicare.
Acest abonament este, cât și inserțiunile
sunt scutite de plăți înalte în Arad.
Văstăc pentru oraș și comitate
Scrisori adresate nu se primesc

Anul IX.

NUMER de DUMINECĂ

Nr. 24

ZILE NEGRE.

Traim vremuri istorice și steaua de noroc a poporului român încă tot nu se ivește pe orizont. Se țese istoria Ungariei. Afaceri taind adânc în viitor se desbat și se resolvă. Ear poporul român de trei milioane suflete azistă numai ca martor tăcut la aceasta desfășurare a întâmplărilor. N'are putere, capacitate să înfruească pe cale constituțională asupra mersului afacerilor de istorică însemnatate. Nu ne știm înfățișa unitar pe scena politică. Poporul nu este îndestul orientat despre stările din țară și având puțin interes față de afacerile publice, fata de exercitarea drepturilor constituționale, rabdă și suferă în tăcere. Numai atâta știe, numai atât simte, că poverile sunt insuportabile, că traiul e din cale afară greu. Ear fruntașii săi, în loc de a-și uni puterile spre a înfrunța atacul îndreptat împotriva limbii naționale și a drepturilor naționale, în loc de a organiza poporul pentru constituțională își perd vremea cu unele lupte personale, discutând ca fost-a în regulă convocată adunarea din Sibiu, ori nu. Trebuie să punem odată capăt acestor frecări, altfel nu vom păți-o bine. Locul fi-cărui Român adevărat azi e în partidul național. Cine e afară de acesta, acela e împotriva intereselor naționale și trădătorul poporului român.

După lungi trăgănări, Regele a numit de ministru-președinte pe baronul Fejérváry Géza. De-odată cu autograful de denumire a dat și o proclamație care-i sună țării întregi. Tristă e proclamația aceasta pentru noi. Nimeni nu știe ce ascunde viitorul și la ce încercări va fi expusă națiunea noastră. Proclamația aceasta regească, care cuprinde făgăduinte obligatoare pentru domnitor zice într'altăle că «pe terenul reformelor interne și administrative voi primi cu plăcere propunerile majorității Dietei (prin urmare a coaliției).» Ce înseamnă aceasta? Acea, că și acum, ca de obicei, noi suntem dați jertfă, noi vom plăti prețul războirei. Domnitorul face *cesiuni naționale maghiare*, dar pe spatele nostru. Ca și cum am fi ajuns între doua petrii de moară, tot pe noi ne sfarmă — pentru-ca noi suntem cei mai slabi. Validita nu ne știm. Vorba împărătească înseamnă că programul coaliției, privitor la reforma învățământului primar, regularea dreptului electoral, arondarea nouă a cercurilor electorale, statificarea administrației,

colonizari, aranjare economică etc. tot atâtea prea însemnate chestiuni, se poate realiza fără vre-o mai mare greutate. Cu un cuvânt pentru viața internă de stat coaliția are mână liberă. Și cine nu cunoaște oare programul coaliției referitor la reformele interne? Viena, prin vorba aceasta împărătească zice: Coaliție, ceartă-te, dar nu cu mine, ci cu naționalitățile. Asupra acestora te razbună. Și noi Românii, pe cari schimbarea aceasta de front ne atinge mai dureros, ce putem face pentru îndreptarea soartei noastre? Numai plânge putem, că s'au aflat Români, cari au ales deputați cari n'au candidat cu programul partidului național român și că în loc de a fi pașii cu toată forța și unitari ca să fi alcătuit un partid puternic opozițional în Dieta, ne pierdem și azi vremea cu treburi de nimica și așteptăm în dezorganizare tristul viitor. Pe acei Români, cari au zădarnicit ca poporul român să fie reprezentat demn în Dieta în aceste triste și grele zile, îi apasă o grea responsabilitate înaintea conștiinței noastre și a istoriei, pentru-ca au lăsat împotriva celor mai vitale interese a națiunii lor.

Acum una e întrebarea: fi-vă în fruntașii Români destulă putere sufletească pentru coborîrea în sine și pentru hotărîrea de a apuca de aci înainte cât mai organizați și unitari lupta față de primejdia amenințătoare? Află-se omul chemat pentru rolul conducător și angajează-se la acesta? Omul, posedând destulă autoritate morală a convinge pe cei miopi, că a sosit vremea supremă pentru organizare, pentru-ca așa cum suntem, *nu suntem factor politic* și fără noi, împotriva-ne să decide asupra soartei noastre! Pentru-ca să nu uităm, că pân'aci numai spre diminuarea noastră am stăruit în luptele personale fără scop ce am dus.

Ce se va întâmpla cu noi? Reculege-ne vom? Primejdia s'apropie cu pași repezi. Vom perde ca niște ușuratici și aceea ce avem, ca să putem lua apoi lupta dela început pentru recăștigarea acelor. Pentru-ca dacă un popor vrea să trăiască, fără libertate și drepturi nu poate trăi. Kossuth Ferencz, șeful coaliției tocmai zilele acestea a zis în Timișoara, că în prima linie se vor îngrijii, ca în școale să nu se mai propună așa cum s'a propus pân'aci în școalele confessionale. Altușia se înțelege, se referă la școalele naționalităților. Nu-și bate dinusul mult capul, că noi în școalele noastre învățăm pe banii nostri proprii și nu pe a statului. Șovinistii acestia vor să ne despoaie de acel

drept *individual* ca noi să ne pregălim pentru luptele vieții așa, cum o credem noi de bine. Vreau să ne ferească, contra voinții noastre. Ei vreau, ca noi cetățenii nemaghiari numai după însușirea unei limbi grele, a limbii ungurești să fim în stare a ne câștiga acele mijloace pentru lupta vieții la cari rassa maghiară ajunge fără piedeci. N'a întrelăsat Kossuth a aminti nici aceea, că dinusul și soții săi — cari de altfel ostenește în interesul edificării statului național maghiar — nu atacă limba cetățenilor nemaghiari. Asta pentru-ca le trebuie voturi. Dar minunea aceea n'a auzit-o încă nimeni că vre-un cerc electoral maghiar să li aies vre-odată Român, Sârb ori Slovac de deputat. În chipul cel mai nerușinat seduc lumea ca să câștige voturi. Dar când colindă prin aceste ținuturi, nu amintesc cea-ce declamă mereu acasă, că în Ungaria numai școala maghiară, numai cultura maghiară, are drept la existență. Ca nu numai nu permit propunerea limbilor naționalităților în institutele de stat, cari se susțin din bani publici, ci până și propunerea religiei vor să o de rețeze ungurească, deși aceasta nu se ține de stat și de confesiuni. *Cu un cuvânt* atentează întru la drepturile *in-scrise în legi* a limbilor naționalităților. Ba au mers mai departe și au vestit într-o vreme, că legea electorală trebuie modificată astfel, ca numai cei ce știu ungurește să fie alegători. Și dacă acum domnit acestia ajung la guvern și li-se dă mână liberă în afacerile interne, ce se va alege din drepturile noastre? Mai au încă obraz a se înfățișa cu lozince mincinoase între alegătorii nemaghiari? La imbulzeala aceasta obraznică a șovinismului trebuie la tot cazul răspuns. Trebuiește luminat poporul să știe cine sunt acești kossuthiști.

Tot în Timișoara a cutezat a risca mareleameleon politic Apponyi, că în țeara aceasta, Maghiarul, Românul, Sârbul, Slovacul, au drepturi egale și că suntem cetățeni liberi. Dar oare nu pentru egalitatea de drepturi ducem noi greaua noastră luptă? Avem noi libertate de întruniri, asocieri și presă? Drepturile noastre sunt pe hârtie, dar liberă pentru noi e numai temnița, în care ne alungă tocmai șovinistii pentru-ca am respectat legile întărite de jurământul Majestății Sale. Noi aducem numai jertfe de sânge și de bani în interesul statului, dar din banii publici nici cu un filler nu sunt ajutate scopurile noastre culturale. Convingerea mea este că apropiatul viitor va pune în fața unor grele încercări pe popo-

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni în-
datoritoare da: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr.
17. (Telefon 422)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acci-Premii estine.
dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel
și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de răz-
boi — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 ..
Averea institutului	81.000.000 ..

rul român. Sovinistii însă vor ajunge prin șovinismul lor un lucru, că numai două partide se vor alcătui în Ungaria: un partid maghiar la putere și un partid puternic opozițional de naționalitate. Imprejurările vor da naștere fără îndoială acestor două mari formațiuni de partide. Și dacă va succeda a unifica naționalitățile într'un puternic partid de opoziție față de șovinisti, atunci vom avea cauză câștigată, atunci vom deveni factor de care trebuie să se țină cont, pentru-că fără noi nu vor putea governa țeara. Spre scopul acesta din partea noastră să recere numai solidaritate, înțelegere, organizare și deșteptare a poporului. Pentru-că una să ne-o însemnăm: a câștiga și a susține drepturi pe calea cersitoriei nu se poate și nici nu e de demnitatea unei națiuni. Drepturile — față de ori-si-cine — trebuie să le eluțăm. Ear' noi în luptele noastre numai pe propriile puteri nu ne putem răzima și numai solidaritatea noastră și jertfirea-ne de sine poate să ne mântuiască de primejdia ce s'apropie.

Poporul român vrea să trăiască și interesul acesta înainte de toate!

Congregațiunea extraordinară a comitatului Arad. Congregațiunea comitatului nostru va ținea în 28 i. crt. ședință extraordinară, cu mai multe obiecte la ordinea zilei.

Deputatul Ioan Russu Șirianu între alegătorii săi.

— Raport special. —

Duminecă și Luni au fost zile de însuflețitoare serbări pentru comunele Pilul mare și F. Vârșand. De sfintele serbători ale Rusaliilor s'a dus adică între alegătorii săi deputatul Ioan Russu Șirianu și aceștia au folosit prilejul să-și dovedească într'un chip nespuse de curaj și credință către iubitul lor deputat.

Insoțit de redactorul „Tribunei“ Sever Bocu și dl. Cornel Grozda, deputatul Russu Șirianu cu motorul de dimineață sosește la Otlaca. Plecăm imediat cu trăsurile ce ne așteptau spre Pil. Abia eșim din Otlaca, și o avangardă de călăreți ne întâmpină la o cotitură. Înaintăm așa până cam la mijlocul drumului unde aștepta deja mulțimea de trăsură venite întru întâmpinarea deputatului. În fruntea poporului a eșit aci preotul Petrovici, învățătorul Stefan Leucuța, tânărul avocat Dr. Iustin Marșieu și alți fruntași. Părintele Petrovici salută în termeni foarte calzi pe deputatul Russu Șirianu, care răspunde emoțional. Poporul aclamă pe deputat cu entuziasm.

In Pil.

Plecăm apoi în comună. Deși se începuse slujba bisericească, mic cu mare din sat eșise în stradele pe unde trecea convoiul. Deputatul a mers deadreptul la sf. biserică unde veteranul părinte Mihai Raț slujia sfânta liturghie. Am asistat cu toții până la capăt.

După slujba bisericească a urmat darea de seamă a deputatului către alegători. Dl. Russu a vorbit 1½ oră, ținând în continuare însuflețire i. en-sul public. bărbați, femei, tineri, bătrâni, cari-l întrerupeau mereu cu aclamațiunile lor.

Terminând darea de seamă, s'a servit prânzul la ospitala casă a părintelui Petrovici, la care au participat vre-o 30—40 inși. S'au rostit mai multe toast. Stăpânul casei pentru deputatul Russu Șirianu, deputatul Russu Șirianu pentru părintele Petrovici, Sever Bocu pentru părintele Raț, Dr. Marșieu pentru dame, Stefan Leucuța pentru colegul său învățător. Prânzul a durat mult și in-

tr'astea țărani se adunaseră în curtea școlii exprimându-și dorința să se mai întretie cu deputatul lor. Am venit apoi aci. Rare sunt momentele așa de frumoase în viață cum au fost acestea petrecute în mijlocul poporului. În curte, pe lângă mese lungi stăteau bătrânii, în fruntea lor deputatul, jur împrejur tinerii, la o parte era 'ncinsă hora, în altă parte băieții de școală, cari ne-au delectat cu mai multe cântece naționale. Insuflețirea era la culme. Deputatul li-a mai vorbit și de două ori, iar dinșii erau cu adevărat transportați. Până seara am petrecut așa în dulce înfrățire cu poporul și nu vom uita-o noi, dar nu va uita o mai ales poporul această frumoasă și bogată zi.

In Vârșand.

A doua zi a sfintelor Rusaliilor am plecat la Vârșand. Ne-au petrecut mai mulți din Pil. Vârșandul a ținut să-și primească cu deosebită pompă deputatul. O întreagă companie de călăreți în banderiu și un cortegiu impozant de trăsură au întâmpinat pe deputat.

Toți erau împodobiți cu verdeață. Trăsura deputatului și a noastră a fost primită în mijloc. Răsuna câmpul de strigătele de „trăiască“. Două drăgălașe fetițe, d-șoara Pantof, fiica preotului, și d-șoara Lucaciu, fiica învățătorului, li întinde două buchete de flori. Unul era menit pentru d-na Russu, care însă n'a putut veni de astădată.

Se desface apoi dintre mulțime Vichentie Pantof, adresându-se deputatului cam cu următoarele cuvinte:

Magnifice domnule deputat!

Fiii mei sufletuși cu mic cu mare au ieșit întru întâmpinarea Ta să-ți aducă prinosul dragostei și alipirei sale. Ne simțim foarte fericiți că așa iute ai ținut să-ți implinești făgăduința făcută înainte de alegere: că Te vei înfățișa mai des între noi să ne cunoști lipsurile, necazurile, durerile și dorurile ce ne stăpânesc. Fii binevenit între noi. Dumnezeu Te țină întru mulți ani spre binele și fericirea alor Tăi și al stru! Să trăești la mulți ani!

(Tonete de aplauze).

Russu Șirianu răspunde mișcat până la lacrimi.

Se pune apoi mărețul convoi în mișcare. Când ajungem în comună salve de tunecuri ceteră de răzătoare. O mare de dame este adunată lângă biserică unde deputatul își ține darea de seamă. Vorbește o oră întreagă.

Țărani li întrerup mereu cu aprobările și cu protestările lor împotriva nedreptăților și necazurilor pricinuite de stăpânire.

Sfârșindu-se vorbirea, se servește o bogată masă la casa ospitală a părintelui Pantof, unde sunt găzduiți toți oaspeții. Se țin și aici mai multe toast. Primul e al stăpânului casei pentru deputatul Russu. Al doilea al deputatului pentru preoții locali Ciobriș și Pantof, doi apostoli în adevărat înțeles evanghelic și național.

Pe când ținea masa ajung din Giula o delegație a Românilor de acolo, în frunte cu părintele Biberea și învățătorul Ivan, vre-o 20 de trăsură, cari crezând că darea de seamă se va ținea după-ameaz, au ajuns târziu. Târziu mai ales, că spre marea părere de rău a deputatului și a noastră n'am putut nici să mai stăm împreună, deputatul având a pleca la Budapesta, a trebuit să grăbească la calea ferată din Otlaca.

Așa am petrecut aceste două frumoase zile cari vor rămânea lungă vreme neșterse din sufletul poporului.

Prințul Leopold de Hohenzollern și România.

Sub acest titlu «V. Națională» scrie:

Fratele M. S. Regelui, tatăl A. S. R. Prințului moștenitor al României a avut drept la iubirea și la jalea Românilor, nu numai în temeiul legăturii de sânge cu Regele de astăzi, cu Regele viitor și cu toata dinastia noastră, ci și prin spriginul ce a dat țării noastre în timpurile grele și vioroase prin cari am avut a trece.

Așa, prințul Leopold a fost sfetnicul și spriginitorul lui Ion Brătianu și al lui M. Cogălniceanu în timpul negocierilor dela Berlin, când se legau de recunoașterea neatârării noastre condiții umilitoare și primejdiioase.

Intr'o scrisoare a prințului Carol Anton de Hohenzollern, tatăl M. S. Regelui, s'adresează principelui Leopold titlul de reprezentant al nostru al tuturor și în deosebi, ar fi putut zice, al României.

După cum a luat partea noastră în vremurile de grea cumpănă, tot astfel răposatul s'a bucurat cu M. S. Regele în zilele de triumf și de răsplată pentru munca uriașă pusă la întemeierea României moderne.

Iată de ce toți acei cari au urmărit de aproape și cunosc mai adânc epopea trezirii poporului român și meritele celor ce au lucrat pentru el, au ținut să ia parte la doliul Familiei Regale și să-și arete recunoștința celui care a pus în spriginul țării inima și mintea sa.

Revoluție în Dietă.

Budapesta, 21 Iunie.

(*) Ceea-ce s'a petrecut azi în Dietă este curată revoluție... Adevărat, nu revoluție cu vărsare de sânge, ci în care lupta o decide cuvântul și — votul.

Azi s'a înfățișat adică în Dietă noul minister, în frunte cu baronul Fejérváry. Au fost primiți nu ca sfetnici al M. Sale, ci ca niște făcători de rele. Și pentru întâia oară, de când se pomenește, *Dietă n'a vrut să dea îndată ascultare unei preînaltte hotărâri*, ci când li-a plăcut kossuthiștilor; și tot întâia oară s'a întâmplat, că după-ce M. Sa amână Dietă, *deputații* (kossuthiști, disidenți, banfiști și poporali) *să mai stea în ședință și să se ridice împotriva fapturilor crâiești.*

Dar să luăm lucrurile pe rând.

Naiutea deschiderii Dietei.

Interesarea se s'arată în capitala intrăzică, la cluburile politice și îndeosebi în Dietă de noul guvern, este nespuse de mare. Nu s'a mai văzut de mult, în fața palatului și în lăuntru Dietei, atâta lume. Loge și galeriile sunt ticsite, ear' cine n'a putut s'ajungă la bilet, s'a bucurat dacă prin vre-o protecție mare a ajuns pe coridoarele Dietei, unde sunt mai ales dame multe.

La 9½ sala de ședințe este plină. E o mișcare cum n'a mai fost.

Președintele Dietei, Justh Gyula intră în sală în mijlocul aplauselor partidelor kossuthist, la orele 10½.

Secretarul Hammersberg citește procesul ședinței din urmă a Dietei. Dar nimeni nu-l ascultă, ci e un șgomot în Dietă, încât președintele trebuie să sune de mai multe ori.

Dintre Români sunt de față toți afară de Dr. Mihali și V. Damian.

Intre rapoartele depuse este cel privitor la verificarea mandatului lui Tiszá (cărui liberalii li fac ovațiuni) și a nimicirii mandatului lui Perczel, fostul preșident al Dietei.

Intrarea în Dietă a guvernului.

La orele 11½ membrii noului guvern, în frunte cu Fejérváry, intră în sala de ședințe. Toți sunt îmbrăcați în haine simple negre, ear' nu în haine ungherești de gală. Intendantul Toth János n'a vrut să-l conducă el în sală, *cum s'a făcut până acum cu toate guvernele*, ci un slujbaș de rând i-a vestit când pot intra.

Nici n'au ajuns să se așeze însă bine pe scaune și s'aude un glas puternic:

— Mișeilor!

— Hoch! Hoch! — și alte cuvinte de batjocură și înjurături ce nu se pot pune pe hârtie, sboară spre noii ministri, cari stau gațezi și tăcuți.

Președintele Justh abea poate liniști partidele din stânga, cari sunt ca o mare viroasă.

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftin și bine. o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
dacă materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6—30. 504 o o o ARAD, Szabadágtér 17. — PÉCS, Király u 1. o o

LEICHER și FLEISCHER.

In cele din urmă se face liniște.

Fejérváry citește de pe o hârtie ceea ce are de spus Dietei: că deși bătrân, a crezut de datoria sa a sluji pe M. Sa primind să conducă țara. In marginele legilor, pe vreme scurtă, până ce M. M. Sa va cădea la învoială cu partidele care sunt stăpâne în Dietă, având ele voturile cele mai multe.

— Comandă ungurească în armată pe tre-bue, — a strigat atunci Endrey Gyula.

— *E mai de trebuință pânea*, — răspunde întâiul sfetnic al M. Sale.

Însă apoi planurile de legi (și le și depune pe masa Dietei) care ar fi cu folos să se voteze cât mai grabnic.

Inceputul revoluției.

Fejérváry scoate apoi din buzunar o scrisoare, dând-o presidentului Dietei, ca trimisă din partea M. Sale. Cere ca acest act să fie citit îndată.

Partidele din stânga lărnuiesc cărăși în chip îngrozitor.

Justh, presidentul zice: La ordinea zilei de azi este un alt act regal, numirea noului guvern. Până nu isprăvim cu discuția asupra acestuia, nu putem să citim scrisoarea mai nouă.

Fejérváry. Ear eu sunt de părere că tre-bue să citim această scrisoare îndată. Datoram cu acest respect M. Sale.

Tisza se scoală să vorbească. Stânga face însă un așa șgomot asurzitor, în cât nu se aud de cât cuvinte: Mișel esti și tu! Comediantule! Nemernicule! Tu le-ai făcut acestea, toate!...

In cele din urmă Justh face liniște și Tisza răsbeste, cu mare greutate, să ajungă să spună că și el așa crede: scrisoarea M. Sale trebuie citită îndată.

De acea părere se arată și contele Andrássy Gyula.

Kossuth Ferencz, Polónyi, Lengyel Zoltán și Havár spun că întâi să se isprăvească des-baterile asupra numirii noului guvern și numai după aceea să se citească scrisoarea regală.

Justh pune la vot propunerea Ungurii din partidul liberal, Sașii, Croații și Românii votează ca să se citească îndată scrisoarea regală. Partidele din stânga votează ca să nu se citească, având voturi mai multe.

Dintre disidenții contele Andrássy, Wlassics și Darányi votează pentru a se citi îndată scrisoarea. Ca foști (și poate viitori miniștri) datorau atâta respect Coroanei.

Guvernul părăsește Dieta.

In fața acestui vot, care este o contrazicere cu trecutul — spune Fejérváry — guvernul protestează și părăsește sala de sedințe.

Când a esit Fejérváry și ceilalți tovarăși ai sel, Kossuthiștii au început să strige tot felul de cuvinte aspre. Foarte mulți fluerau din niște fluierite aduse dinadins, precum și loveau cu pumnii în mese.

Propuneri de neîncredere.

Kossuth Ferencz ține o scurtă vorbire și face propunerea, că de oare-ce acest guvern nu are rădăcini în Dietă ci este numit cu nesocotirea parlamentarismului de până acuma, să i-se exprime neîncrederea. Partidele din stânga fac ovațiuni mari lui Kossuth și strigă „primim“, „primim!“

Vorbitorul Românilor.

Dr. Aurel Novac face în numele Românilor declarația, că partidul naționalităților din Dietă nu are încredere în noul guvern. Pe d'oparte pentru-că guvernul s'a alcătuit cu nesocotirea parlamentarismului, ear Românii luptă pentru adevăratul parlamentarism, ear pe de altă parte pentru-că din cuvintele lui Fejérváry naționalitățile nu-și pot face nădejdea că noul guvern va lucra pentru inaugurarea, în viitor, a unui sistem de guvernare pătruns de adevărată frăție și egalitate.

Neîncrederea liberalilor.

Contele Tisza în scurte cuvinte arată că nici liberalii n'au încredere în noul guvern.

Punându-se la vot, se primește propunerea de neîncredere față de guvern alui Kossuth

Scandalul cel mare.

Scandalul cel mare începe acum: Justh desface adica și dă notarului Dietei să citească scrisoarea M. Sale.

M. Sa aduce la cunoștința Dietei că amână sedințele acesteia până la 15 Septembrie.

Abea a citit notarul Hammersberg aceste două șire, ș'un scandal nema! pomenit a izbucnit. Deputații din stânga strigă cât pot: „Asta e rușelie! Să nu ne supunem! Stăm aici! Nu ne lasăm!“

Presidentul se dă și el jos din scaun și e o învălmășală nema! pomenită. Kossuthiștii învinue pe liberali că au știut de lucrul acesta și-l aprobă. Aceștia spun că nu!

Abea peste jumătate oră se face liniște.

Bánffy propune ca Dieta printr'o hotărîre ce să ia îndată, să oprească strângerea dărilor, asentarica precum și chemarea sub arme a rezerviștilor, iar miniștrilor cari ar îndrăzni să facă asta și fără votul Dietei, să li-se spună chiar de acum că vor fi luați la grea răspundere.

Rakovszky spriginește din parte-i aceasta propunere, pe care Dieta o și primește.

Lucru vădit: Dieta s'a ridicat împotriva voinței și poruncilor M. Sale.

DIN ROMÂNIA.

O scrisoare a M. S. Regelui Carol. «Monitorul Oficial» în număr excepțional, publică următoarea scrisoare adresată de M. S. Regele Carol dlui G. Gr. Cantacuzino, președintele consiliului de miniștri:

Scumpul Meu președinte al consiliului, Dumnezeu, în nepătrunsele sale hotărîri, Mi-a răpit pe mult iubitul și cel din urmă al Meu frate. Acel cari au cunoscut însușirile acestui nobil suflet și necurmata Sa iubire pentru România, vor înțelege cât de crudă și de mare este pentru Mine această neașteptată pierdere.

Ca în totdeauna, iubitul Nostru popor, a luat o parte viue și adincă la durerile Noastre.

Mărturisirile de simpatie ce am primit cu acest dureros prilej, din toate părțile țării, au fost așa de numeroase și călduroase, încât pot spune, că mai din fiecare vatră românească, Mi-a venit un răsunset de compătimire și de dragoste.

Această obștească și mișcătoare împărtășire, a fost cea mai dulce alinare la durerea Mea.

Indeplinesc dar o sfântă datorie de recunoștință, rugându-te scumpul Meu președinte al consiliului, să mulțumești tuturor în numele Meu, atât clerului, dlor reprezentanți ai națiunii, magistraturii, consiliilor județene și comunale, corpului profesoral, asociațiunilor culturale, diferitelor comunități și societăți precum și nenumăratelor persoane din toate treptele sociale, cari Mi au adresat telegrame așa de călduroase și duioase. Îndeosebi te rog să arăți viuzile Mele mulțumiri iubitei Mele Capitale, care în acele zile de restrîște s'a arătat ca o vrednică expresiune a sentimentelor țării întregi.

Primește, scumpul Meu președinte al consiliului, încredințarea afecțiunii ca-șii păstrează.

Carol.

Vaporul „Regele Carol“ a sosit în Constanța Marțea trecută la 12 noaptea, înfrutând cu bravură furtuna îngrozitoare care se dezlănțuise pe marea de Marmara, Bos or și Marea Neagră.

Ploaie și grindină cât nuca a bătut în tot timpul pe mare.

La Constantinopol au fost distruse mai multe case, cauzând pagube mari și făcând numeroase victime. Doua muiarete ale catedralei Sf. Sofia s'au prăbușit cu zgomot în timpul uraganului.

Pe mare s'au inecat multe vase mici. Trei corăbii sub pavilion turc s'au inecat în fața Constantinopolului.

Vaporul „Regele Carol“ a avut numai o întârziere de două ore.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 Iunie 1905.

— Consistor plenar s'a ținut ieri sub președinția P. S. Sale I. I. Pap, episcopul Aradului. Au fost de față P. C. Sa archimandritul Aug. Hamsea, P. C. Sa protosincelul R. R. Ciorogariu, protopopul C. Gurban, V. Beleş, Dr. I. Trailescu, G. Popovici (referentul) și Dr. T. Putici, — apoi d-nii Dr. N. Oncu, Em. Ungureanu, P. Truța, S. Raicu, Russu Șirianu, Tr. Vășian, G. Purcariu, Dr. N. Oprean, Aug. Boțoc și G. Serb. A referat, asupra afacerilor de la Sinod, secretarul V. Goldiș, prezentând un raport amănunțit, clar și precis.

După terminarea agendelor, P. S. Sa Dl Episcop a invitat apoi la masă pe toți membrii Consistorului.

— Sinucidere. Kugler István, judele de Tablă, conducător al oficiului judecătoresc din Arad, care dispăruse de câteva zile, a fost găsit ieri mort în pădurea Ciala. Cadavrul trecuse în putrefacție. S'a putut însă constata că judele s'a sinucis cu revolverul seu de serviciu. Înormântarea se va face azi.

Fejérváry — al 13-lea. Oamenii țin că nrul 13 este fatal. Astfel în ziua 13 a lunii nu încep nici un lucru. Dacă într'o societate sunt 13, unul superstițios pleacă. După credința populară cei născuți în 13 mor curând, sau au să fie nenorociți în viața. Și-n adevăr sunt oameni cari în toată viața lor sunt persecutați de nrul 13, și la aceștia se întărește încă această credință în președinția ministerială a lui Fejérváry încă are rolul său fatal. Este o întâmplare că tocmai el este al 13-lea în președinția. Ținem de lucru interesant să-l înșirăm pe toți 13, după cum au urmat. Primul a fost Andrássy Gyula, au urmat apoi: Bittó István, Lónyay Menyhért, Szlávy József, baronul Wenckheim Béla, Tisza Kálmán, Szapáry Gyula, Wekerle Sándor, baronul Bánffy Dező, Széll Kálmán, contele Khuen-Héderváry Károly, contele Tisza István și-n urmă — baronul Fejérváry Géza.

— Mulțumită publică. Cu ocaziunea examenelor finale dela școlile noastre confessionale din Socodor, Magnificența Sa dl Ioan Russu Șirianu, deputatul cercului Chișineu a binevoit a mi trimite 23 bucați cărți de cel mai bun autor român spre a le împărți ca premii de examen între elevi.

Implinesc o plăcută datorie, când și pe aceasta cale aduc Magnifi. Sale respectuoase mulțumiri. Socodor, 9/22 Iunie 1905. Aureliu Varga, preot ort. rom.

— Prisonierul din Vatican. E curios că soartea celui mai miserabil muritor e egală cu starea aceluia, care după credința mai multor milioane de credincioși e numai cu un grad mai jos decât Dumnezeu. Înțelegem pe papa, care e prisioner, e prisionerul strălucitului Vatican, și e tocmai așa de puțin stăpânul voinței sale, ca cel din urmă, ca un osândit pentru falsificare de bani. Cauza acestei vieți închise e o idee fixă: aceea, că papa e suveranul statului bi-ericesc, și mai bine rămâne stăpânul absolut al micului seu stat, decât să-și pună piciorul pe pământul regatului, căci astfel ar recunoaște puterea usurpatorilor străini, pe când înainte cultiva puterea pământească a lociitorului lui Christos. S'a răspândit vești că papa numai cu greu

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuit.

să supune la această temniță și să pregătește să nimicească această credință deșartă. „Fremdenblatt“ scrie că papa are planul să meargă, din cauza căldurii mari ce e în Roma, lângă lacul din Alban. Cel din jurul lui au luat toate măsurile, ca să-l abată de la acest plan, de oare-ce trecerea peste pragul din Vatican, lumea catolică ar privi-o ca recunoașterea „statului cvo“. Probabil celor din jurul papel le va răuși să-l abată de la acest plan. Căci nu numai acele lanțuri sunt tari, cari păzesc pe criminali. Prejudiciile sunt și mai tari.

— **Contul dela hotel al șahului Persiei.** Ziarul „Viek Novi“ din Lemberg comunică, că șahul Persiei a avut acolo o neplăcere cu contul cam mare dela hotel. Șahul a avut în hotelul georgen patruzeci și șapte oda, afara de localitățile secundare, pentru acestea apoi hotelierul i-a făcut un cont de 48,000 coroane. Când șahul a aflat prea mare aceasta sumă proprietarul hotelului a făcut observația că a trebuit să aranjeze bucătărie separată și aceasta împreună cu bucatele l-au costat 18,000 coroane. În sfârșit s'au înțeles și șahul a plătit 44,000 coroane.

— **Examenul final la școala de surdo-muți din Arad,** de sub direcțiunea d-lui Elias Jakob se va ținea Sâmbătă la 24 Iunie c. dimineața la ora 8. Cu acest prilej vor fi expuse pentru privitori și lucrările de peste an a elevilor, desemnuri, lucruri de mână, lucruri de lemn, hârtie și lor. Direcțiunea invită pe toți spriginitorii acestui așezământ humanitar.

— **Hymen.** Emilia Manta și Georgiu Chibelean inv își serbează actul cununiei lor Duminecă în 12/25 Iunie a. c. la 3 ore p. m. în biserica gr. ort. rom. din Saeș.

Felicitări!

— **Comemorarea lui Timoteiu Cipariu.** Zetim în „Gaz. Tr.“ în Pânade, comuna natală a lui T. Cipariu, s'a săvârșit ieri în 19 Iunie serbarea comemorativă aranjată de despărțământul XI Blașiu al Asociațiunii din incidentul aniversării de 100 ani a nașterii marelui nostru filolog. Serbarea s'a făcut în cadrul programului anunțat deja. A fost de față un public numeros și ales. Ziarul nostru a fost reprezentant la acest act prin un membru din redacție, care își face lărea de seamă în numărul poporan ce va apărea în următorul număr al „tribuna“ ca expoziția de țesături deasă aranjată cu această ocaziune, a fost foarte frumoasă. Sirguinciosul scrutător al literaturii noastre prof. Dr. I. Rațiu din Blașiu a scos din acest incident o broșură de 109 pagini, intitulată „Timoteiu Cipariu — viața și activitatea lui“, cu portretul marelui filolog. Broșura s'a împărțit

în mai multe exemplare. Liturgia a celebrat-o pâr. I. F. Negruțiu, profesor și directorul despărțământului, asistat de 4 preoți și 2 diaconi. La paras-tasul celebrat la sfârșitul liturghiei dl I. F. Negruțiu a rostit o avântată predică comemorativă. Apoi s'a ținut adunarea anuală presidată de A. Negruțiu. În cursul acesteia dl profesor. Al. Ciura a ținut o conferință, apreciind în termeni călduroși viața și activitatea lui Cipariu. A fost și ban-chet, ear după amiază concert și în sfârșit dans.

— **Fată la polul nordic.** Ziarul „New-York Mail“ comunică știrea că pe căpitanul Peary în esdediția-i la polul nordic îl va însoți nevastă-sa, fiica lui de șaisprezece ani și învățătoarea Miss Babb; dânsa va comunica telegrafarea fără sirmă a expediției. Nevasta și fiica lui Peary vor rămânea pe vapor, miss Babb însă îl va urma cu sania pe toată expediția. Este ambițiunea ei, ca să fie cea dintâiu femeie la polul nordic.

— **Un rege care nu place fetelor.** Așa să vede că tinărul rege al Spaniei n'are noroc în ceea-ce privește fetele; căci și de astă-dată i-s'a nimicit proiectul de căsătorie. Se șvonișe că vrea să ceară în căsătorie o principesă de Connaught; dar aceasta l'a refuzat din pricină că n'a voit să-și lase religia. Din Paris însă se scrie: Regele Alfonz a părăsit țărutul Angliei fără să se logodească, ceea-ce le pare foarte rău Francezilor, de oare-ce se tem că în cel mal apropiat drum spre Berlin și Viena se va lăucurca cu vr'o principesă germană sau austriacă, căci un rege de 18 ani nu dă mult pe vederile politice când e vorba de căsătorie.

— **Căsătoria celui d'al doilea fiu a lui Wilhelm II.** Abia s'a sfârșit cununia moștenitorului tronului Germaniei și se vorbește acum de o altă căsătorie care se pregătește în familia imperială.

Printul Eitel Fritz, al doilea fiu al împăratului, se va logodi în curind cu prințesa Victoria Eugenia Battenberg, fiica prințului Enric de Battenberg care, în urma unor evenimente din Bulgaria, a părăsit armata prusiană și s'a însurat cu prințesa Beatrice de Englitera, sora regelui Eduard VII.

— **Amicul lui Togo.** Un institutor englez care e cunoscut pe admiratul Togo când era copil mic, a dat într'un cerc de prieteni câte-va deslășiri despre biruitorul dela Tsushima.

„Micul Togo era blond și slios și nimeni nu și-ar fi închipuit că el are să ajungă într'o zi un rășboinic mare. Era de o politeță care se putea socoti ca înjosire și arăta totdeauna mare punctualitate în îndeplinirea datoriilor. Îl plăcea însă ca să facă într'ascuns boroboațe camarazilor. Deși

nu era tăcut sau om ascuns, nu vorbea mult. Fiindcă copilărise într'un colegiu englezesc se obișnuise iute cu limbajul și cu moravuri e britanice.

— **Moartea tainică unui principe Spaniol.** Din Madria sosește știrea: Prințul Dan Carlos și infantul spaniol Alfons Orleans au făcut în zilele trecute plimbare cu calul în împrejurimea Tâșdoului. Infantul a călărit între munți și probabil a rățăcit. Au plecat să-l caute, și după două ore de căutare l'au găsit, însă mort. Știrea nu spune, ce i-a cauzat moartea. Este posibil să fi căzut de pe cal și s'a rănit de moarte, se poate însă presupune și aceea, că a căzut jertfa unei crime.

— **Contra clericalismului.** Din Praga se telegrafează că șase sute studenți boemi au ținut adunare în care au hotărât să lucreze contra clericalismului. Au vorbit mai mulți arătând estinderea reacțiunii pe toate terenele, și-au hotărât să lupte din toate puterile contra clericalismului.

— **Vindecarea tuberculoșei.** E-te constatat de medicii renumiți, că pentru vindecarea tuberculoșei este acomodată clima cât mai rece. Medicul Fridric Schon din America, care a însoțit pe locotenentul Peary în expediție la poli, lucrează acuma la organizarea unui mare vapor cu care vrea să ducă tuberculoși în Grănlunda, și este de convingerea că se vor întoarce deplin sănătoși. Vaporul e pregătit pentru călătorie la polul nordic și este arangeat cu cea mai mare comoditate. Vaporul va duce persoane în număr moderat și bolnavi numai în stadiul prim al boalei. Părerea doctorului Schon este, că clima aspră face poită de mâncare, și bolnavii doresc chiar mâncările nutritoare, carți însă acasă nu le plac. S'a îngrijit și despre distracția bolnavilor, care vrea, poate merge la vânătoare pe uscat. Imbrăcăminteă călătorilor, este simplă haină de iarnă, că la nord în lunile de vară temperatura nu scade sub zero. Negura și timp prost este neînșurubător în călătorie pe mare, medicii însă șporează o călătorie liniștită.

— **Enorocirea unui aeronaut.** Aeronautul Macchi din Milano s'a urcat în zilele trecute cu balonul. Nu avea lătrăș pe balon, ci îndrășnețel aeronaut a țărna pe un trapez. Un puzonic curent a lovit balonul de coșul de 54 m. în înalt al unei fabrici, astfel de balonul s'a îngăurrit și-a început să cază. Cu o energică hotărâre Macchi s'a agățat de gratiile de fier ale coșului și în poziția aceste, atărând între cer și pământ, a strigat după ajutor. Trei ore a rămas Macchi în asta grozavă situație, până când au venit pompierii și cu ajutorul scăriilor l'au scăpat.

DORMI, O. DORMI...

Fiului Tibertu.

Dormi, o. dormi în bună pace,
Ingerașul meu iubit,
E atât de dulce somnul
Când ești mic și fericit...

Lângă leagăn stau aproape
Și privesc cum rzi visând,
Crește inima în mine
Desmerdată de un viu gând...

Să te-aud vorbind măicuții
Căci tucului cu drag, —
răsară soare în casă
Și stea mierla în prag.

al limbei tale farmec
trezească dor de lunc,
codru și de vale,
în frunze să mă culci.

doinești pe voinicie
și s'aduni copii vecini,
Să te joci cu iei de-a „oina“
Jos la moara din arini...

Ursitoarele bătrîne
De le-oi prinde aci, pe loc,
Am să le momesc cu vorba,
Ca să-ți faci de noroc.

Ear lui Dumnezeu trimite-oi
Rug' ferbinți, ftr' de răgaz,
Ca să treci prin greul vieții
Fără chinuri și năcaz;

*Dar în toată viața asta
Num'atunci să ai noroc,
Dacă pentru neam și lege
Sufletul și-l pui în foc.*

Dormi, dar, dormi în bună pace,
Crești voinic și să-mi urmez.
De voești, ca și în cea lume
Bine să Te cuvintez!

Al. Muntean al lui Vasile.

GHEORGHITĂ.

(Baladă populară).

Pe drumul de dunărită
Merg carele lui Gheorghită,
La tot caru-s patru boi
Numa în care me Gheorghită-s doi.
Cel cu sare
Me mai tare,
Cel cu ced
Me mai led,
Cel cu vin
Me mai lin.
Gheorghită unde merge?
Până în țara ungurească
Lui după nevastă.
Din acasă când eșe
Maică-sa din grai grăie:
Al Gheorghită dragul meu
Nu me în casă nechemat,
Că ele s'or vorovi
Pe tine te-or otrăvi,
Cu otravă din dumbravă,

Cu pământ de pe mormânt,
Cu aschiță de meliță,
Cu tină
Dela fântână,
Cu hetean
Din ducheau.
Gheorghită n'avea bai de ace,
Intra în casă nechemat
Bea pahar neînchinat.
Ele se voroviră
Pe Gheorghită-l otrăviră.
Gheorghită din grai grăia:
Birișel cu pană mare
Dă pe boi să meargă tare,
Birișel cu pană mică
Dă pe boi să țină frică
La poartă dacă ajunge
Gheorghită din grai grăia:
Deschide maică poarta
Că vin cu noră-ta
Deschide maică leasa
Că vin cu nevasta.
Al Gheorghită puil meu
Spusătam ție eu,
Dar' n'ai crezut vorba mea.
Nu-mi da mamă de băut
Ci-mi așterne să mă culci.

Culeasă de: George M. Teaha.

DRAGĂ IONEL!

Salție, 15/VI 1905.

Al plecat la Carlsbad mai mult ca să recăștiți sănătatea mamel tale iubite. Ai grăbit însă cu plecarea câteva zile și astfel ai perdut ocaziunea de-a asista la serbările iubire ale Reu-

— Premiul păcii din acest an. Din Washington se scrie: membrul congresului *Barton Theodor* a pornit o acțiune ca premiul Nobel să-l capete deputatul american *Barthold Richard*, care are mari merite în interesul înșării congresului de pace. Vor înainta comisiei Nobel un manifest cu iscăliturile membrilor congresului, în care vor cere ca premiul să-l ia de la *Barthold*. Dânsul a fost care a luat inițiativa congresului interparlamentar din St.-Louis și lucrează cu multă vervă la concherea unui congres general de pace, al cărui program l-a și făcut.

— Atentat contra unui șef de poliție. Contra șeful de poliție *Leonardi* din Roma au comis un atentat, care însă a rămas fără rezultat. *Leonardi* mergea cu fiul său spre casă seara la ora 9, când au împușcat asupra lui. Glonțul însă n'a nimerit. Atentatorul n'a fost prins, se presupune însă că a fost un polițist, pășind în viață acum de curând o nouă ordinațiune referitoare la serviciile de polițist și pentru a cărei strictetăți polițistii sunt deserați.

— Anunț. Recomandăm cu căldură atelierul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al firmei *Ion Cotirlă și fiul* din Oravița, în care se confecționează temple, strane, jefuri, chivoturi, răpizi și tot felul de utilități bisericesti cu prețuri moderate și pe lângă garanță desăvârșită.

Elevii gimnaziului român din Brad la Arad.

În ziua a doua și a treia de Rusalii orașul nostru a avut oaspeți de tot plăcuți. Elevii gimn. gr.-or. român din Brad sub conducerea corpului profesoral au cercetat Aradul, acest centru cultural românesc.

Sosind cu trenul de 11 ore la gară au fost primiți de corpul profesoral de la institutul nostru pedagogic, de unde cu trei tramvae au intrat în oraș. Coborând la „Crucea-Albă“ 106 studenți corpul profesoral cu doamnele și câteva domnișoare, am plecat la sîta biserică unde în onoarea oaspeților liturgia fu celebrată de însuși P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp. Publicul credincios pri- cu o deosebită curiozitate și dragoste de m la oaspeții, cari cu toată oboseala trupească și sufletească ascultau cu mare evlavie slujba înălțătoare.

După sfârșitul slujbei au plecat toți la seminarul diecezan, unde băieții au fost găzduiți. Corpul profesoral cu doamnele au fost invitate la masa bogată a Prea Sfinției Sa e d-nului episcop. După prânz elevii au cercetat reliquiile de

mare interes istoric din muzeul orașenesc, unde din grația domnului inspector regesc *Árpád Varjassy* au avut intrare liberă. Elevii se uitau cu mare interes la obiectele expuse și puteai vedea cu ochii mulțămirea sufletească a copiilor mici mai ales când au dat de reliquiile cari vorbesc despre oamenii noștri din glorioasa și trista epocă a anilor 1848—9. Primească domnul president *Varjassy* și cu acest prilej mulțămirea noastră pentru bunăvoința ce ne-a arătat și din acest incident.

De aci privind statua libertății am plecat la școala de lemnărie, unde domnul director *Nesnera* cu o rară afabilitate ne-a condus prin atelier explicându-ne cu de-amănuntul scopul școlii, condițiile de primire intrînsa, modul de lucrare și apoi ne-a condus în sala de expoziție permanentă de lucrări de-ale elevilor institutului. Aici s'au văzut și dovedit eclatant succesele acestor școale. Lucrările espuse ne vorbeau de artă și nu de o măiestrie dură și fără gust. Cel-ce va vizita aceasta expoziție va vorbi la tot cazul cu stimă și recunoștință despre institut, profesorii și elevii lui. Toți am plecat încântați dela acest loc de înaltă instrucție.

Notez, că în calea noastră au mai admirat elevii și grandiosul edificiu al liceului, scurtîimea timpului și examenelor nu ni-au permis însă să-l cercetăm și în interior. Cu altă ocaziune se va face și aceasta.

Trecând pe lângă teatrul de vară și preparandia de stat am plecat în cetate, ca elevii să aibă idee despre o fortăreață. Deși acest fel de fortărețe azi nu mai au valoare, amintirile trecutului, rolul mare istoric al acestei cetăți în special au satisfăcut băieții pe deplin.

Făcînd o plimbare prin interiorul cetății ne-am reîntors luînd drumul spre parcurile orașului, unde publicul aradan privea cu drag la oaspeții noștri necunoscuți. Un episod de aici: Pe niște bănci ședeau cafe de măiestru. Cîntau ungereste, când au auzit, că noi suntem români, cu o însuflețire încep a cînta românește, ear noi am plecat mai departe mîngăiați la executarea planului nostru spre palatul tribunalului, de unde prin strada *Bathányi* am cercetat consistorul și curtea episcopescă.

Era deja spre seară și ne-am întors acasă, unde preparanzii și teologii primiră ca pe cunoscuți pe tinerii excursioniști.

A treia zi de Rusalii cercetînd cu de-amănuntul institutul nostru pedagogic-teologic și făcînd o plimbare încă prin frumosul nostru oraș la prânz după un călduros și intim adio au plecat acasă ducînd și lăsînd dulci suvenirii dela noi. *lc.*

niunei de cîntări din Sibiu, încoronate de un succes atît de splendid.

Zile întregi au ținut în fierbere, aceste serbări, lumea românească din oraș și jur, — așintit era și ochiul Românilor mai îndepărtați asupra lor. Și de fapt nimenea nu s'a înșelat în așteptare. — Toți au văzut și simțit mai mult decît așteptau, toți au fost pe deplin mulțumiți cu ce li s'a predat, — ear meritul îl are fără îndoială „Moș Ciocărlan“.

Această operă națională a fost punctul de culminațiune în toate serbările. Prin două capitale moderne treci tu până la locul unde acum petreci. Ai cercetat de mai multe ori opera acelor orașe și totdeauna ai fost încântat. Ceea-ce acolo la străini ai văzut cu atîta artă și gust prezentat, aceea am avut noi aci: în text, musică, cîntare, port, joc, expresie: limbă românească, — și aceste toate au produs entuziasmul cel așa de mare și așa de greu de descris, — aceste au impresonat pe străini și au făcut între altele ca o persoană străină de valoare să exprime: „Ich bin heute noch begeister von der gestrigen Begeisterung“. (Tel. Rom.)

În traducere:

„Sunt încă și azi însuflețit de însuflețirea de ieri“.

Un subiect din viața poporului nostru, țesut în diferite momente, eul lui îmbrăcat cu gust în zăină românească, — ca Român așa ușor te încîntă. Tablourile diferite, cari de cari mai impunătoare sunt oglinda vieții lui de toate zilele: Ciobanul cu glasa-i duios de fluer își reaminteste doina cea atît de încîntătoare; — Florica cu melodiile-i dulci și duioase te farmecă, își pre-

zintă fidel pe Româncea plină de viață; dragostea nevinovată a țărancel naive e așa de natural pronunțată; țărantul iei coala cheșliu e foarte fidel redat; tablourile de clacă, de vînațoare, jocurile naționale pline de viață sunt atît de originale; musica în partea cea mai mare țesută cu motive românești, — toate în deplină și artistică conglăsuire dau o icoană fidelă a multor momente din viața noastră, caracterizează așa bine pe Român. Inima îți crește, ochiul se desfătează, lacrimile se varsă în șiroaie de bucuria ce o simți în fața unei lucrări atît de încîntătoare, atît de naturală și așa perfect predată.

Toate aceste cu măiestrie țesute în o operă românească, cu măiestrie și căldură pdate au avut efectul bine caracterizat și prin cuvintele unei foii nemțești din Sibiu: „... Abia ne-am putut despărți de priveliștea încîntătoare ce ni se înfățișează pe scenă și mulți vor simți o mare bucurie, că li-s'a dat ocaziune a vedea o operă românească“.

Și a alergat multă lume română și străină să guste farmecul cuceritor al acestei producțiuni, — și multă lume a trebuit să se întoarcă năcăjită dela ușile teatrului, căci acesta n'o mai încăpea.

Culmea serbărilor a fost în „Moș Ciocărlan“, — culmea și-a ajuns o Reuniunea de cîntări din Sibiu prin predarea acestei opere.

Solurile, dueturile, quarteturile, corurile de atîta artă și precisiune, jocul de teatru atît de natural și leger, jocul de balet de atîta gust, tablourile pitorești de atîta farmec cuceritor (ajutate mult de admirabilele costume naționale) — au trădat pricepere, un talent deosebit, ear mai

Școala de fete din Arad.

Mercuri am avut prilegiul să vedem un admirabil examen de sfârșit de an, la școala de fete cu internat din Arad.

Era o adevărată plăcere să ascuți răspunsurile inteligente a frumusețelor copile, scăpărătoare de inteligență și stăpînitoare a bogatului material de studiu prescris pentru școalele secundare.

Fără îndoială, marea parte a meritului, pentru progresul săvârșit, revine escelentului corp didactic angajat la acea școală. Și ne-a săltat inima de bucurie, când, după ce am obosit, urmărind rezolvarea unor grele probleme matematice la tablă, — la studiul economiei de casă, o drăgălașă elevă ni-a făcut un *menu* de prânz, unul prânz bun... și cuprins de foame am plecat iute la prânz.

Să trăiască fetele — și școala!

Nu m'am putut răbda, după întîmplarea de mai sus, de a gusta și din prestațiunile artistice ale drăgălașelor eleve; și așa, a doua zi, Joi, m'am dus la serbarea de încheiere a anului școlar.

S'a executat următorul program:

1. „Mama“, poezie de Carmen Sylva, decl. de Emilia Dregheci.
2. „Ave Maria“ de H. Neckd, exec. la pian de Vioara Anuica.
3. „Orfanii“, melodramă de P. Gyulai, trad. de Maria Botiș-Cioban, decl. de Ghizela Evuțan cu acomp. la pian.
4. „Vestitoarea primăverei“, poezie de G. Coșbuc, declam. de Maria Pac.
5. „Dans român“, nr. IV., de Chovan, exec. la pian de Elena Doagă.
6. „Prima lecție“, poezie de G. Vlăduță, declam. de Maria Varga.
7. „Viorica“, legendă de P. Dulfu, decl. de Livia Văjan.
8. „Ce te legeni cîdrule?“ de G. Schelletti, cîntată de Sofia Secoșan, cu acompaniament la pian.
9. „Loreley“, poezie de H. Heine, declamată de Elena Murgu.
10. Glas din stele, legendă de V. Alexandri, decl. de Elisaveta Nicala.
11. „Arald“, (fragment) de M. Eminescu, declamată de Aurelia Popescu.
12. „A vîndor tîu“, poezie de P. Gyulai, decl. de Maria Lazar.
13. „Scenă pastorală“ de P. Elinescu, exec. la pian de Alexandra Popovici.

pe sus de toate o armonie și bunăvoință de invidiat. Laudă diletanților, laudă tenorului Ștefanescu, premiul conservatorului din București, care a binevoit să ia rolul ciobanului Stan, laudă oaspeților de bină, laudă regisorului de rară măiestrie.

Cununii de lauri, buchete de flori, miș și miș de aplauze, chemări repetite la rampă au fost mulțămirea vizibilă a ostenețelor puse, — ear neperitoare suvenirii de mulțămire vor călăuzi pe autor, diletanți, artistul Ștefanescu și publicul asistent.

Cît de măestrîtă fie o peană nu mi-o închipui în stare să înșire pe bărtie cele văzute. Ochiul și inima numai le pot aprea și simți și de aceea nu mă înșel când sper că posibilitate se va da la vară cu ocaziunea serbărilor Asociațiunii — ție și multor doritori încă, ca să guste și ei din farmecul acelei opere de frumos merit național.

Încheiu iubite prietene în această speranță.

Octil.

CUGETĂRI.

Trebuie să învățăm femeia ce e virtutea și mărirea, pentru-ca să avem oameni virtuoși și mari.

Platon.

Sgîrcitul face o singură faptă bună: când moare.

Seneca.

E mai frumos să te iei la întrecere în virtute cu virtușii, decît în bogăție cu bogății și sgîrcenie cu sgîrciții.

Catone.

Fericirea e constituită din curaj și muncă.

Balzac.

14. „Oltul“, poezie de O. Goga, decl. de Ecaterina Biris.

15. „Spre casă în sara de Crăciun“, melodramă de P. Grossman, trad. de Maria Botiș-Giohan, decl. de Aurelia Popescu, cu acomp. la pian.

16. „Dans român“, nr. V, de C. Chovan, exec. la pian de Alexandrina Popovici.

17. „Răsunetul Ardealului“ de I. Vidu, pe 2 voci, cântată de Maria Bogdan și Sofia Secoșan, cu acomp. la pian.

Din acest buchet de prestațiuni, nu am avut vint să laud pe fie-care, căci par'că era o întrecere de a ne fermeca inima.

Am oftat numai: De-ar înțelege odată clasa noastră cultă, e bine este să dai fetitelor o cultură armonică!

Sărbarea s'a încheiat cu un discurs al reprezentantului consistorial dl V. Goldiș, care aduce elogiul corpului profesoral și laudă elevetele, făcând în urmă apel la public, pentru spriginirea acestei minunate instituțiuni.

Di director Dr. Pipos arătând scopul educațiunii naționale-religioase a copilelor neamului nostru, apelează la spriginul și al autoritațiilor superioare ale școlii.

Oamenii să dea, căci Dumnezeu ajută — ștatunci va fi bine! *Intâmplător.*

Războiul ruso-japonez.

Țarul continuă războiul.

Un ziarist englez a reușit să fie primit în audiență de generalul Trepow, care fusese atât de grațios și oferise un interviu pentru gazetar. — La întrebarea gazetarului despre războiul, Trepow declară că Țarul este hotărât de-a continua cu ori-ce preț măcețele ascunse sub egida unui război, care nu oferă avantaje pentru învingător ci pagube pentru învins. Țarul este hotărât de-a continua războiul, care răpește atâtea sute de mii vieți, care aduce atâtea chinuri pe nenorocita țintă rusă. — Acel împărat care în ședința Ligii de pace din Haga, a ridicat stindardul păcii, azi, este hotărât de-a svirli în flacără sfântul stindard — este hotărât de-a continua războiul cu aceeași crudelitate, cu care îl începuse și-l va sfârși. — Care e datorința unui împărat? să apere viața supușilor săi, ori să prăbușească mii de vieți, a căror menire e, să servească pentru ideile mărețe și nu pentru săvârșirea poruncii date de un împărat sătos de sânge.

Congresul Ligii culturale.

În ziua de Rusali s'a ținut ca de obicei congresul Ligii culturale în localul Ligii din calea Victoriei (București). Au luat parte la congres delegații secțiunilor din București, Bacău, Câmpina, Craiova, Galați, Giurgiu, Iași și Pitești. Biroul congresului s'a constituit astfel: președinte dl Petre Grădișteanu, vice-președinti: d-nii general Budișteanu, I. T. Ghețianu, colonel Teișeanu și Klein.

Președintele P. Grădișteanu, salutând pe congresiști, zice că Liga nu e nici revoluționară, nici iredentă. Scopul ei este de a susține unitatea de cultură a Românilor de pretutindeni prin graiul strămoșesc, prin conservarea simțului național. Regretă că Liga n'a putut să obțină încă recunoașterea ei ca persoană morală, căci atunci fondurile ei s'ar putea mări prin donațiuni și legate. Sperează, că sub guvernul actual se va putea realiza această legitimă dorință. Relevează ca semne îmbucurătoare ale timpului recunoașterea naționalității române macedonene și scrișoarea binevoitoare adresată de împăratul Germaniei suveranului român, și încheie urând prosperitate Ligii.

Secretarul dl Alexandru Florescu dă cetire dărei de seamă asupra mersului și activității Ligii, aduce mulțumiri băncilor și instituțiilor financiare din țară, cari au dat sprijinul lor Ligii culturale, apoi face o dare de seamă asupra participării Ligii culturale la serbările din Putna. Apoi spune, că în decursul anului s'au înființat mai multe secții nouă și apelează la iubirea de

jerțfa a Românilor zicând, că numai prin jertfe se poate ridica această instituțiune culturală la înălțimea menirei sale.

Censorul D. Carp dă apoi cetire raportului censorilor asupra gestiunii financiare a Ligii culturale, care se prezintă la venituri cu 24.937,90, iar la cheltuieli cu 32.147,20, având un sold numerar de 4,481 lei. Capitalul Ligii fiind de 65,796 lei, averea Ligii în comparație cu gestiunea financiară a anului trecut s'a micșorat cu 7,696,40. Congresul Ligii aprobă cu unanimitate raportul d-lor censori și dă cuvenita descărcare d-lui casier central Toma Dobrescu.

Th. Mândru, delegat dela Iași, zice că Liga ar trebui să dea mai multă atențiune și celor ce se petrec în lăuntrul țării, unde naționalismul suferă. Se miră, că Liga nu s'a alarmat față cu multe împământări de evrei, votate de parlament.

Președintele răspunde, că Liga nu face politică militantă și deci n'a putut să inițieze o mișcare de protest.

I. T. Ghețianu, delegatul secțiunii Ligii din Craiova, zice, că principala preocupare a Ligii trebuie să fie starea fraților de peste munți. Căci acolo este adevărata forțăreață a naționalismului. Dorește, ca să se lucreze din răspuneri, ca liga să fie recunoscută ca persoană morală.

Cu această ocaziune Ioan Pop Florantin a distribuit o lucrare a sa intitulată „Cheia luminii de pe care ori-cine poate învăța singur să citească“.

În ședințe de după amiază s'a continuat discuțiunea.

Col. Marcu (Craiova) insistă asupra necesității, ca membrii Ligii să propage spiritul de naționalitate și la țară prin întruniri, conferențe, publicațiuni și altele, contribuind la deșteptarea sentimentelor de naționalitate ale învățătorilor și preoților.

Au mai vorbit dl Ștefănescu, zicând că datoria Ligii e a sprijini nișintele de cultură ale Românilor ardeleni, cari au contribuit așa de mult la renașterea românismului și a căror situație națională e cu adevărat periclitată. Dl Iliescu (Pitești) a cerut, ca Liga să-și aibă organul său de propagandă: inginerul Sion (Bacău), spune că congresele Ligii să se țină în diferitele orașe din țară: dl Atanasiu (Craiova) propune, ca Liga să mulțamească aceluia, cari au contribuit ca să se dea drepturi Românilor din Macedonia. Cere apoi participarea Ligii la expoziția națională din anul viitor.

P. Grădișteanu zice, că Liga în toate cestiunile cuprinse în programul ei și-a făcut datoria în măsura mijloacelor sale și a posibilității. Nu-i lipsește nici bunăvoința, nici iubirea de neam. Numai să nu i-se ceară ceea-ce e cu neputință. Înființarea unui propriu ziar al Ligii e de prisos, de oare ce ziarele din țară sunt gata a publica ori-ce studii ar scrie membrii Ligii în cestiunea națională.

În fine congresul adresează depeși de omagiu regelui și prințului Ferdinand, și apoi se decide, ca Liga să participe la expozițiunea națională din 1906.

HORA FETELOR

din Internatul Pavelian, în Beiuș.

Cor pe 3 voci egale de autor.

Frunzuliță busuioc,

*Sorioară, draga mea!

Sorioare, hal la joc!

Sorioară, draga mea!

Cartea să o mai lăsăm,

Sorioară, draga mea!

Hora noastră să jucăm!

Sorioare, hal la joc!

Hora noi așa jucăm:

Că de mâna ne luăm

Și pășim pași câte doi,

Înainte și napoi.

Dar un paș facem pre loc,

Între cei doi, în mijloc.

S'apoi tot așa mănăm,

În cerc, până o gătam.

Noi în școală învățăm:

Mintea să ne-o luminiăm,

* Să repetează după fiecare vers.

Legea noastră s'o iubim,
Neamului să folosim.

Dar aici mai învățăm:
Să cântăm și să jucăm.
S'aite lucruri, ce ne vin,
Să ne cultivăm deplin.

Că 'n al nostru internat,
Ce-l „Pavelian“ cheimam,
Crescătorii avem titali:
„Să trăiască 'ntru mulți ani!“

Deci, pân' Dumnezeu va vrea,
Ca norocul să ni-l dea:
Să lucrăm și să cântăm,
Vesele noi să jucăm

Tievanul-mare, 1905.

Ilia Biron.

Mulțămită publică.

Pentru »Fondul Dr. Iosif Hodoșiu« creat pe lângă gimnaziul român gr.-or. din Brad dl Dr. Nicolae Oncu, director executiv la »Victoria« în Arad, a administrat următoarele dăruiri:

1. „Victoria“ institut de credit și economii, Arad, 500 cor.
2. Letiția Oncu nasc. Hodoșiu, Arad, 100 cor.
3. Ana Hodoșiu, Kisjenő, 50 cor.
4. Dr. Nicolae Oncu, Arad, 100 cor.
5. Victoria Ardelean nasc. Hodoșiu, Kisjenő, 50 cor.
6. Sava Raicu secretar, Arad, 50 cor.
7. Petru Truția avocat, Arad, 40 cor.
8. Ioan Groza protopop, Nagyhalmany, 30 cor.
9. Dr. Sever Ispravnic avocat, Arad, 50 cor.
10. Vasiliu Papp avocat, Arad, 40 cor.
11. Augustin Hamsea archimandrit, Hodoș-Bodrog, 30 cor.
12. Vasiliu Mangra vicar episc., Oradea-mare, 30 cor.
13. Ioan Papp protonotar pens., Oradea-mare, 50 cor.
14. Dr. Alexandru Marta adv., Lipova, 10 cor.
15. Virgil Fomiciu proprietar, Cella, 10 cor.
16. Dr. Gavril Cozma avocat, Beiuș, 10 cor.
17. Dr. Nestor Oprean adv., St.-Nicolae M., 10 cor.
18. Aureliu Petroviciu avocat, Nădlac, 10 cor.
19. Ilie Moga protopop, Rabogány, 5 cor.
20. Nicolae Roxin protopop, Măkerék, 10 cor.
21. Andreiu Horvath, Oradea-mare, 5 cor.
22. Dr. Valeriu Mező, Timișoara, 5 cor.
23. Vasiliu Beleş protopop, Arad, 20 cor.
24. Ioan Georgia protopop, Buteň, 5 cor.
25. Ioan Belle proprietar, Kérülös, 20 cor.
26. Nicolae Zigre adv., Oradea-mare, 10 cor.
27. Dr. Aurel Demian medic, Arad, 10 cor.
28. Traian Vațian paroch, Arad, 10 cor.

Marinimoșilor binefăcători să esprimă profundă mulțămită.

Brad, la 1/14 Iunie 1905.

Direcțiunea gimnazială.

Bibliografie.

A apărut și se află de vânzare (prețul 50 fileri, plus porto 10 fileri) la administrația ziarului »Tribuna« interesantul studiu:

»Die Bedeutung des Romänischen Elementes im Völkerconcerte Europas von Einen Patriot«.

Broșura aceasta scrisă nemțește este merită ca în cercurile înalte politice din Austria și străinătate să facă cunoscuți pe Români.

Au apărut »Revista Noastră« sub direcțiunea doamnei Constanța Hodoș, cu cuprinsul următor: »Te-am părăsit«, »Scrișorii iubite« (versuri) de Simca; »Viif și morții« de Lucreția C. Nicoara; »Nu arunca inima la...« de Ion Gorun; »Inconștienții« de Laura Vampa; »Meditațiune« (versuri) de Elena Poenaru; »Iubire« (versuri) de Maria Cuntan; »Solorin« legendă de A. Tăiașescu; »Rugăciune« (versuri) de Elena C.; »Martirii« roman de Constanța Hodoș; »Cugetări« de Elena A. Densușanu; Cronică literară de I. G.; »Cântă!« (versuri) Ana M. Holda; Glume, Răspunsuri de Red. Un exemplar 30 bani. Se poate procura dela Adm. »Revista Noastră« București, Bulevardul Elisaveta Nr. 67.

Legile grănițelor născând despre administrarea pădurilor, regularea proprietății, contractul din 1872 și pacea judecătorească din 1890, cu ordonanțe pe executare și explicări. De Dr. Victor Onișor. Bistrița, 1905. Tipografia G. Matheiu. Prețul 80 bani.

ECONOMIE.

Ouașle de găină.

Din timpurile cele mai vechi oul de păsare a servit oamenilor de hrană și a jucat un rol atât de însemnat în viața lor, în cât îl găsim în o mulțime de proverbe și zicători.

Astfel latinul când vrea să spună că o lucrare a început, zice *ab ovo*, neamțul când vrea să spună de-o asemănare strașnică zice: „ähnlich dem Ei dem andern“; la francezi găsim similitudinea: „il faut casser des oeufs pour faire l'omelette“, iar la români:

Cine fură azi un ou,
Mâine fură și un bou.

Astăzi ouăle mai cu seamă cele de găină, au căzut în întrebuinta universală. Se consumă în Europa treizeci de miliarde de ouă, valoarea de preste un miliard de franci.

Ouașle de găină sunt cunoscute tuturor și totuși nu strică să dăm și noi câte-va date despre ele.

Oul e un aliment nutritiv și anume vr-o găină înlocuiește cu succes un kilogram de carne.

Greutatea oului e dela 40—60 gram. Un ou în greutate de 50 grame are 37 gr. albuș, 13 gr. gălbenuș și 7 gr. coajă.

Oul crud e foarte digestiv, dar își pierde proprietățile digestive cu cât e fierț mai mult.

Iată compoziția chimică a oului

Albușul:	
Apă	85,75%
Albumină	12,07%
„ „ „ „ „	0,25%
„ „ „ „ „	0,59%
„ „ „ „ „	50,82%
„ „ „ „ „	16,24%
„ „ „ „ „	31,75%
Substanțe azotate	0,13%
Sare	1,00%

Se înțelege că ouele sunt bune numai proaspete.

Pentru a le conserva cât mai mult și mai bine, trebuie ținute în loc rece, dar nu umez și cu aer curat. Unii le țin în lăzi de stânduri provăzute cu găuri pătrate și le întorc la fiecare opt zile. Alt metod de conservare este punerea ouelor în var stins (1 kgr. de var la 30 kgr. de apă). Cu acest mijloc însă ouele capătă un gust foarte prost și coaja li-se slăbește atât de mult, în cât se sparg la cea mai mică ciocnire. Se întrebuintează foarte mult și metodelă aceasta: se lustruiesc ouele cu gelatină, ceară, gumă sau alte corpuri care împiedică comunicățiile aerului.

Pentru expediare la distanțe mari pe lângă măsurile ce se iau ca să nu se strice, ouele se mai și împachetează în pac, pentru ca să nu se spargă, sau talași.

Sunt mai multe mijloace spre a se constata dacă ouele sunt proaspete. Cele mai simple sunt următoarele două: se ridică ou în fața luminii și dacă e clar și streveziu, aincă e bun, iar de-l opac e vechiu; sau se pu în saramură (100 de grame sare de bucătărie și 11 grame apă); ouele proaspete se culundă pe când cele stricate înoată la suprafață; altelensă care nu-s nici prea-prea, nici foarte-foarte, rămân cam pela mijloc, unele ceva mai sus, altele ceva mai jos, după gradul de vechime.

Faptul acesta ne arată că oul cât e mai proaspăt e mai greu. În adevăr, oul de găină perde pe fie-care zi 0,0018 din greutatea sa specifică.

Din ouă se fac și conserve.

Iacă dar încă unul din număratoarele noastre de bogăție și viață industrială pe care le avem la îndemână și le cam neglijăm.

Măsurile date mai sus s'ar părea că numai în loc. Și cu toate acestea, noi înțelegem, suntem în adevăr țară agrară, și să ne laudăm, nu trebuie să ne

em din vedere nimic din toate câte-s în legătură cu agricultura. Și întinsul comerțului cu oue e tocmai dintr'acestea. Fie-care țaran are azi abia câte-va găini și e mulțumit că poate vinde la un moment dat 50—60 de ouă și încă și acestea rupte dela gura copiilor.

Cu puțină-bunavoință s'ar ajunge însă la rezultate cu mult mai satisfăcătoare.

Am zis că țaranii cultivă foarte puțină zoologie — așa-i se zice în știință — arendașii și proprietarii de moșii, o cultivă și mai puțin.

E adevărat că sunt și aici, ca ori unde, câte-va mici excepții; dar de excepții o să ținem seamă.

De regretat e că nici o statistică în privința asta, de altfel ca și în atâtea alte privințe nu se ocupă. Câte oue s'or fi producând în România de es.?

Atâta putem spune: că se produc puține și se consumă și mai puține. Țaranii le întrebuintează la propria lor bucatărie numai în zilele de Paști, când fac ouă roșii și cozonaci. Iar în oraș populația săracă se ferește de asemenea de dânsule, fiind-că nevoiașului nu-i trebuie calitate și cantitate și de aceea mai curând va da 5 parale pe un castravete care e 95%, apă și numai în restul de 5% alte substanțe, de cât pe un ou a cărui valoare nutritivă am arătat-o mai sus.

Totuși cu puțină inițiativă, s'ar putea înființa și la noi în țară o adevărată industrie din cultivarea ouelor de găină.

Arad, 23 Iunie

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 17 Iunie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	15'94—15'96
Secară pe Octombrie	12'94—12'96
Orz pe Octombrie	11'08—11'10
Cucuruz pe Iulie	14'94—14'96
Cucuruz nou 1906	11'06—11'08

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	15'90—15'92
Secară pe „ „	12'92—12'94
Ovăs pe Octombrie	11'08—11'10
Cucuruz pe Iulie	14'66—14'68
Cucuruz nou 1906	11'06—11'08

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metrice grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
300—340 măști metrice grâu cor.	8.40—8.60
180—250 „ „ cucuruz .	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	7.00—7.10
„ „ orz:	7.20—7.30
„ „ ovăs:	6.70—6.80

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 70—100 klg.	Cor.	15'90—15'92
80— „ „ „ „ „	„	16'—16'10
Secară: 100 „ „ „ „ „	„	13.80—14'—
Orz: „ „ „ „ „	„	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klg.	„	13'20—13'30
„ cernut „ „ „ „ „	„	13'30—13'40
Cucuruz vechiu „ „ „ „ „	„	—
„ nou „ „ „ „ „	„	14'80—15'90

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor.	158'—
„ „ „ mic	„	160'—
„ brut „ mare	„	156'—
„ „ „ mic	„	158'—

Tirgul de porci din Köhanya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlg. 134—135 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlg. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlg. 142—143 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klg. 143—144 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlg. greutate 138—139 fil. Ușori până la 240 kgr. 140—141 fil.

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Niebu.

Modistărie română!

An onoare a atrage atențiunea damelor române din loc și provincie asupra

Atelierului de modă

ce l'am deschis în strada Déak-Ferencz Nr. 4 în care pun la dispoziția damelor române mare asortiment de pălării gata din Paris pentru dame și copile cu prețuri foarte modeste.

Primesc și servesc prompt și ieftin transformări și decorări a tot felul de pălării de dame pentru toate anotimpurile conform modelor celor mai nouă.

Cu stimă:

Agatis Ursu.

Se caută

un cand. de avocat

cu praxă (din 15 Iunie).

Reflectanții să se adreseze la Dr. Sever Ispravnic, avocat Arad, comunicând și condițiunile. 3—3

Să vinde

o fabrică de saponerie

care e deja de 60 ani susținută, și de 32 ani e în mâna dlui COSTA MANIU, Timisoara-Fabric. — Cări voesc a cumpăra fabrica aceasta să se adreseze la susnumitul. 689 2—3

KARTOTHEK

care să cunoască sistemul public de contabilitate americană
Glogowski „Kartothek“
care toate fișele le concentrează într-o singură mână și astfel face economie de muncă și cheltuieli și în același timp are o privire mai largă și o controlă mai bună. Informațiunile mai pe larg respective invitațiuni de celor ce să interesează, fără a fi obligat a cumpăra
Glogowski și Sotul
secția biroul modern „KARTOTHEK“
Budapest, VI., Andrassy-ut 12.
Telefon 16—09. Telefon 16—09.

KARTOTHEK

Cetiți
„România Ilustrată“

singura revistă mare, enciclopedică, ilustrată și de actualitate.

Pe lângă o materie literară din cele mai variate și datorită celor mai distinși și gustați scriitori români, ca G. Coșbuc, Davila, Antemireanu, Tutoveanu, dr. Grigorovitz, Radu Rosetti, Sădoveanu etc., „România Ilustrată“, care apare în București, sub direcțiunea d-lui Ion Rusu Abrudeanu, conține în fie-care număr între 40 și 50 de ilustrațiuni de actualitate din țară și străinătate.

„România Ilustrată“ este cea mai răspândită și mai apreciată revistă de familie. Apare odată pe lună în câte 4 coale.

Costul abonamentului — 24 lei pe an și 12 lei pe jumătate de an se poate trimite cu mandat postal pe adresa: Administrația revistei „România Ilustrată“, București, strada Regală, Nr. 1.

Află imediată aplicare — **Un culegător tipograf.** Reflectanții, în scrisorile lor sunte unde au mai lucrat și ziua când pot în serviciu. — A se adresa la administrația ziarului „Tribuna“.

Compactor român în Arad.

Subscrisul își iau voce a aduce la cunoștința oror public român, că reîntors din străinătate m-am stabilit în Arad str. Weitzer János Nr. 7, unde mi-am deschis un

Atelier de compactorie modernă,

arangiț cu mașinile cele mai noi și mai perfecționate, sunt în placuta poziție a efectui ori ce lucrări atingătoare de această branșă dela cele mai simple până la cele mai fine legături de lux. Asemenea pentru legături protovoale p. cancelarie, cărți bisericesti, cărți de rugăciuni, pentru preșo norșii domni preoți, în tomuri singurice ori în cartii de orice mărime pe lângă asigurarea unui serviciu solid, prompt și ieftin.

În speranța, ca onor. public român își va oferi bunăvoința c-neurs, rămân

Cu distincția și sima
Iustin Ardelean,
compactor.

Rog pe ori-cine să bine-volască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine o'ice orologiu și giuvaericele din argint și aur curat de 14 carate.

— **ARAD, Piața Libertății** —
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

ciasonier și giuvaerger

BRUNNER BÉLA

Arad. — Piața Libertății — Nro. 20
(palatul contelui Nádasdy).

Specialități de mode pentru domni.

Cele mai nouă specialități, precum:
pălării, cămași, cravate ș. a.

Mare asortiment de obiecte de călătorie!

Un portal modern de vindut
— cu preț moderat. —

Se primesc ca ucenici doi băieți cu bună
conduită.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — în

BĂILE HERCULANE
(HERCULESFURDÓ)

Cu toată stima aduc la cunoștința onorabil public că atelierul de

fotografie și pictură

alui **Károly Alajos**
(palatul Minorităților)

car de 16 ani se bucură de cea mai bună reputație
l'am luat eu.

Când aduc aceasta la cunoștința on. public și îrog a mă sprigini, mă provoc la experiențele mele de ani întregi câștigate în cele mai mar ateliere din Budapesta și străinătate, apoi la succesul conducerii mele de 1 1/2 an a atelierului, în care calitate mi-sa dat ocașie a câștiga încrederea și aprețierea publicului aradan.

Cu privire la bogatul arangement al magasiu, voi conduce atelierul un timp oare care sub firma vechie.

Mă voi nisui să satisfac într-u toate, pretențiile mult on. public.

Totodată aduc la cunoștință funcționarilor și membrilor reuniunilor, că atât comanda din partea lor, cât și a membrilor familiei lor vor avea favorul de 20%. Privatierilor asemenea le stau la dispoziție cu prețurile cele mai moderate. — Cu deosebită stimă

664 **KALLAP GÉZA.**

Fabrica de metal, aramă, turnătorie de aramă și strungărie

a lui

FRANCISC RUDKOWSKY

Arad, Kiss Ernő-utca 5 sz

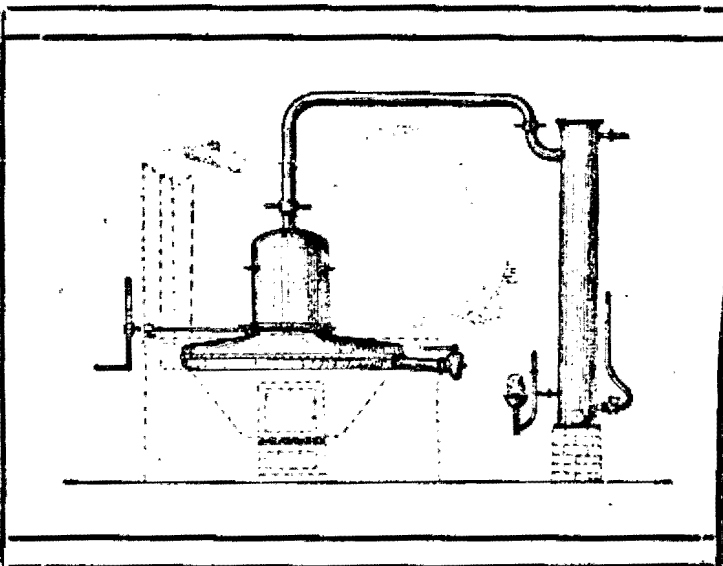

Recomandă pentru sezonul apropiat - cele mai bune

Căldări

- pentru fertul rachiului -
de prune și alte fructe, comină și
pentru fertul cognacului, de mărime
regulată, se află în magasiu, ori se
o o pregătesc în grabă. o o

Proiecte și planuri trimite gratis.
Telefon pentru oraș și comitat
o o o Nr. 487. o o o

Mare asortiment de diferite

Căldări

- o pentru spălat,
- o vase de aramă.
- o sobe de baie

precum și alte obiecte de aramă și
metal. Tăvi de aramă de orice mă-
rime, a o'i dregerea obiectelor de
această specie se efectuează în curtid
și cu multă băgare de seamă.

